

گزارش

چین و مناقشه گروه‌های فلسطینی

چین اخیرا تحرکات خود برای حل تنش‌ها میان گروه‌های فلسطینی را افزایش داده است. به تازگی رئیس دفتر روابط بین‌الملل جنبش حماس فلسطن گفته است که قرار است گروه‌های فلسطینی به‌زودی در چین، نشست برگزار کنند. موسی ابومرزوق ابراز امیدواری کرده که این نشست باعث پایان اختلافات گروه‌های فلسطینی شود و گفت: «روابط چین با ملت فلسطن تاریخی است». چین هفته گذشته اعلام کرد که نمایندگان حماس و فتح اخیرا در پکن برای «مذاکرات عمیق و صریح درباره ترویج آشتی درون فلسطینی» ملاقات کردند. لین جیان، سخنگوی وزارت خارجه چین با اشاره به نام رسمی گروه‌های فلسطینی رقیب گفت: «نمایندگان جنبش آزادی‌بخش ملی فلسطن و جنبش مقاومت اسلامی به تازگی به پکن آمده‌اند». او بدون اشاره به زمان دیدار نمایندگان افزود: «دو طرف به‌طور کامل اراده سیاسی خود را برای دستیابی به آشتی از طریق گفت‌وگو و رایزنی ابراز و درباره بسیاری از موضوعات خاص بحث کردند و پیشرفت مثبتی داشتند». صاحب‌نظران معتقدند که پکن از ابتدای جنگ اسرائیل علیه حماس، از این گروه حمایت کرده و اکنون با میزبانی از چنین نشستی به دنبال میانجیگری میان حماس و فتح است. تانگ جین‌یوان، تحلیلگر امور چین درباره دلایل نقش آفرینی برنگ پکن برای حل تنش‌ها میان گروه‌های فلسطینی معتقد است که پکن قصد دارد در بازتعریف نقشه قدرت سیاسی خاورمیانه نقش آفرینی کند. در بحبوحه تنش میان آمریکا و چین، تحلیلگران این اقدام پکن را به مقابله با تلاش‌های آمریکا در خاورمیانه نسبت می‌دهند. حماس گروهی است که از سال ۲۰۰۶ کنترل غزه را در دست دارد، درحالی‌که فتح بزرگ‌ترین گروه سازمان آزادی‌بخش فلسطن (ساف) است که کنترل سرزمین‌های فلسطینی در کرانه باختری را به دست دارد. لین جیان، سخنگوی حزب کمونیست چین، در کنفرانس مطبوعاتی خود در هفته گذشته گفت: «نمایندگان فتح و حماس چندی پیش به دعوت چین به پکن سفر کردند تا در مذاکرات مربوط به پیشبرد آشتی درون‌فلسطینی شرکت کنند». او ضمن اشاره به گفت‌وگوهای سازنده در مذاکرات گفت هر دو طرف موافق ادامه گفت‌وگوها بودند و از تلاش‌های چین قدردانی کردند. مذاکرات پکن از قرار معلوم فراتر از تلاش‌های آشتی جویانه است و به حمایت چین از عضویت فلسطن در سازمان ملل و اعمال فشار برای پذیرش راه‌حل دوکشوری مربوط می‌شود. حزب کمونیست چین به لحاظ تاریخی با «آرمان فلسطن» همسو بوده و از راه‌حل دوکشوری حمایت کرده است. در عین حال، آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا، در پایان سفر خود به پکن در هفته گذشته به عربستان سعودی رفت و هفتمین دور سفرهای منطقه‌ای خود را از زمان حمله حماس در هفتم اکتبر ۲۰۲۳ آغاز کرد. هدف بلینکن این است که از راه دیپلماتیک به امضای توافق آتش‌بس بین اسرائیل و حماس کمک کند. بلینکن در ریاض گفت که «حماس تنها مانع آتش‌بس در غزه است» و به پیشنهاد آتش‌بس اسرائیل با هدف آزادسازی کروگان‌های حماس اشاره کرد. دستیابی به آتش‌بس و بازگشت صلح به خاورمیانه درحال حاضر اولویت اصلی دولت بایدن است. او ادعا کرده که «در این لحظه تنها چیزی که بین مردم غزه و آتش‌بس فاصله می‌اندازد، حماس است. آنها باید تصمیم بگیرند و سریع هم عمل کنند». حماس در ۳۰ آوریل اعلام کرد که از دست داده، این پرسش مطرح می‌شود که آیا این گروه است. این پیشنهاد شامل آتش‌بس ۴۰ روزه در غزه به‌ازای آزادی ۳۳ کروگان حماس و آزادی صدها زندانی فلسطینی در اسرائیل می‌شود. تانگ جین‌یوان، در رابطه با اقدامات چین به ایک تایمز گفت: «حزب کمونیست چین از زمان آغاز درگیری‌ها از گروه حماس حمایت کرده که یکی از مهم‌ترین دلایل آن، به چالش کشیدن تلاش‌های آمریکا در خاورمیانه است». او گفت: «درحالی‌که جنگ غزه به پایان خود نزدیک شده و حماس عملا کنترل غزه را از دست داده، این پرسش مطرح می‌شود که آیا این گروه پابرجا خواهد ماند یا خیر. مداخله دیپلماتیک چین در این مقطع از این حکایت دارد که پکن از نظر سیاسی از حماس حمایت می‌کند و نمی‌خواهد اسرائیل این گروه را به‌طور کامل نابود کند». وانگ کیمیان، فرستاده ویژه چین، در ۱۷ مارس با اسماعیل هنیه، رهبر حماس، در قطر دیدار کرد. او به رهبر حماس گفت چین برای «توقف سریع خصومت‌ها» و دستیابی به راه‌حلی پایدار برای فلسطن براساس راه‌حل دوکشوری تلاش خواهد کرد. دستیابی به این امر برای آشتی‌دادن این دو جناح تا امروز ناکام مانده‌اند. آمریکا، تشکیلات خودگردان فلسطن را از رسمیت می‌شناسد اما چین با هر دو جناح رفتار یکسانی دارد. متعاقب حمله حماس به اسرائیل در اکتبر گذشته، هیئت دوحیزی از جانب کنکره آمریکا به چین سفر کرد. چاک شومر، رهبر اکثریت سنا، از شی جین پینگ، رهبر چین، بابت عدم مهربدی این کشور با اسرائیل در واکنش رسمی پکن به حمله حماس گلایه کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه چین در آن مقطع گفت که چین دوست اسرائیل و فلسطن است. باین حال، دیویدلایپیز که رسانه حزب کمونیست چین شناخته می‌شود اعلام کرد که مسئولیت جنگ غزه برعهده غرب است و جبهه‌گیری‌ها صرفا «به اختلافات دامن می‌زنند». تانگ معتقد است که برنامه چین برای آشتی درون‌فلسطینی، از جمله تأسیس کشور فلسطینی در آینده، نقش چندانى در این فرایند نخواهد داشت و چین صرفا از این فرصت برای به بازی گرفتن دو جناح فلسطینی و تأمین منافع سیاسی خود استفاده می‌کند. او توضیح داد که موقعیت فعلی خاورمیانه بسیار حائز اهمیت است و چین در سال‌های اخیر به مداخله در امور خاورمیانه پرداخته است. هدف اصلی چین ایفای نقش مهم‌تر در آینده منطقه، بازنویسی دورنمای ژئوپلیتیک و رقابت با آمریکا برای سلطه بر خاورمیانه است. چین می‌خواهد در بازتعریف نقشه قدرت سیاسی خاورمیانه در آینده در کنار آمریکا نقش آفرینی کند. تانگ گفت: «حزب کمونیست چین می‌گوید اگر آمریکا و اسرائیل می‌خواهند از دردرس‌های خاورمیانه در امان باشند، باید امتیازاتی به چین بدهند».

اروپا نسبت به افزایش اقدامات خرابکارانه منتسب به روسیه در خاک کشورهای عضو ناتو هشدار می‌دهد. اخیرا گزارش‌هایی مستند منتشر شده مبنی بر افزایش اقدامات خرابکارانه و مخفی کارگزاران حکومت ولادیمیر پوتین در اروپا. این اقدامات خرابکارانه شامل حملات سایبری، انفجارهای فیزیکی و اقدامات مخمل‌کننده علیه زیرساخت‌های حیاتی مانند شبکه‌های برق و خطوط لوله گاز بوده است. مقامات اروپایی معتقدند که این اقدامات تلاشی از سوی روسیه برای تضعیف ثبات و ایجاد ترس در میان کشورهای عضو ناتو است. فایننشال تایمز نیز در گزارش اخیر خود آورده است که علاوه بر خرابکاری، مقامات اروپایی از افزایش آتش‌سوزی‌های عمدی و سایر اقدامات خشونت‌آمیز توسط سرویس‌های اطلاعاتی روسیه در خاک اروپا و کشورهای عضو-ناتو نیز خبر می‌دهند. توماس هالسدن وانگ، رئیس اداره حفاظت از قانون اساسی (اطلاعات داخلی) فدرال آلمان پیش‌تر در جریان یک کنفرانس امنیتی که ماه آوریل در کشورش برگزار شد، تأکید کرد: «ارزبایی‌ها ما نشان می‌دهد که خطر اقدامات خرابکارانه تحت حمایت دولت روسیه به طور قابل توجهی افزایش یافته است». اظهارات مقام ارشد اطلاعاتی آلمان بازتاب‌دهنده نگرانی‌های فزاینده مقامات اروپایی در مورد اقدامات تهاجمی روسیه است. چندین کشور اروپایی طی ماه‌های اخیر در راستای تهدیدهای موجود نسبت به فعالیت‌های جاسوسی و خرابکارانه اقدام به اخراج دیپلمات‌های روس کرده‌اند. این یافته‌ها توسط آژانس‌های اطلاعاتی سه کشوری که یافته‌های خود را در اختیار فایننشال تایمز قرار داده‌اند، به اشتراک گذاشته شده است. به گفته یک مقام سیاسی اروپایی که خواست نامش فاش نشود، «اطلاعات روشن وقائع‌کننده‌ای از دسیسه‌های روسیه» توسط سرویس‌های امنیتی ناتو جمع‌آوری شده است. این در حالی است که دیمتری پسکوف، سخنگوی کرملین اتهامات مطرح از سوی مقامات اروپایی و مسئولان ناتو را در این خصوص «بی‌اساس» و «غیرجدی» توصیف کرد. هشتاد مقام‌های اطلاعاتی اروپا و ناتو در واقع در پی اطلاعات به‌دست‌آمده از منشأ رویدادها و حوادثی مشکوک است که پیش‌تر در سراسر اروپا و حتی فراتر از آن روی داده است. بر اساس این اطلاعات، گمان می‌رود که سرویس‌های اطلاعاتی روسیه عامل آتش‌سوزی ۲۱ مارس گذشته در انبار متعلق به یک تاجر اوکراینی در لندن بوده‌اند. یک ماه پس از این حادثه، در ۱۵ آوریل نیز انفجاری در بریتانیا، کارخانه غول‌های پرتیلتا BAE را هدف قرار داد که در آن سلاح‌هایی برای اوکراین ساخته می‌شد. چند روز پس از این حادثه، پلیس لهستان افرادی را که مظنون به جمع‌آوری اطلاعات در مورد فرودگاه «رزسزاوشو» برای روسیه بودند، دستگیر کرد. در همان روز، دو تبعه آلمانی- روسی دستگیر و به اتهام برنامه‌ریزی برای عملیات خرابکارانه در خاک آلمان متهم شدند. گفته می‌شود جاسوسان روس در اواسط آوریل یک کارخانه مهمات را نیز در ایالات متحده آتش زده‌اند. جنی ماترز، متخصص و کارشناس آشنا به سرویس‌های اطلاعاتی روسیه در دانشگاه آبريستوت می‌گوید: «احتمالا شاهد شتاب‌گرفتن روندی هستیم که بیش از یک سال پیش آغاز شده و شامل افزایش اقدامات پنهانی در خاک کشورهای ناتو است». مقامات جمهوری چک، ماه آوریل نسبت به تلاش مأموران روسیه برای خرابکاری از شبکه ریلی اروپا از بهار ۲۰۲۳ هشدار داده بودند. آنها حتی بیش از یک هزار مورد تلاش برای هک این زیرساخت‌های حیاتی که زمینه انتقال تجهیزات غربی به اوکراین را فراهم می‌کند، به ثبت رسانده بودند. کوین ریله، متخصص سرویس‌های اطلاعاتی در دانشگاه برنول لندن می‌گوید تشدید تنش‌های اخیر در شرایطی رخ می‌دهد که مقامات روسی به طور فزاینده‌ای از «جنگ علیه غرب» سخن می‌گویند و مدعی هستند که مسکو باید در برابر تهدیدهای «غرب پلید» از خود دفاع کند. ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه در

اقدامات خرابکارانه روسیه در آمریکا و اروپا

جاسوس مکمل سرباز

همین راسا روز ۲۸ مارس طی سخنانی، پایگاه‌های نظامی ناتو در اروپا را به عنوان «اهداف مشروع» در جنگ اوکراین معرفی کرد. مارک گالئوتی، مدیر شرکت مشاوره اطلاعات «مایاک» و نویسنده کتاب «جنگ‌های پوتین؛ از چچن تا اوکراین» معتقد است: «هرچه روسیه بیشتر این تصور را داشته باشد که غرب حامی نظامی اوکراین است و مسکو را تحت فشار قرار می‌دهد، بیشتر باید منتظر واکنش مسکو باشیم». به اعتقاد این متخصص مسائل امنیتی روسیه، «افزایش عملیات مخفیانه روسیه هم‌زمان با شدت‌گرفتن حملات اوکراین به خاک روسیه تعجب‌آور نیست. برای مسکو، کی‌یف فقط یک عروسک در دست ناتو است، به این معنی که مقامات روسی غرب را به‌طور مستقیم مسئول این حملات در روسیه می‌دانند. این امر انجام عملیات خشونت‌آمیز را برای آنها بسیار مشروع‌تر می‌کند». سرویس‌های اطلاعاتی روسیه معتقدند که اکنون زمان مناسبی برای افزایش فشار بر کشورهای اروپایی است. دانیل لومس، متخصص سرویس‌های اطلاعاتی در دانشگاه ناتینگهام که درحال‌حاضر روی موضوع «استفاده روسیه از ابزار جاسوسی پس از آغاز جنگ اوکراین» تحقیق می‌کند، معتقد است که بحث‌های پارلمانی اخیر در ایالات متحده درخصوص ارسال تسلیحات بیشتر به اوکراین نشان داد که «بخشی از مردم از حمایت از اوکراین سخته شده‌اند. حمله به خاک اروپا به آنها یادآوری می‌کند که این حمایت هزینه امنیتیِ دارد و این امر می‌تواند تردیده‌ا را در بین افراد شکاک و بدگمان افزایش دهد». دامن‌زدن به افزایش اختلافات و ایجاد تفرقه در افکار عمومی غرب دقیقا همان چیزی است که روسیه می‌خواهد. به‌خصوص اگر ارتش این کشور درحال‌حاضر در تلاش برای شکستن خطوط دفاعی اوکراین است. جنی ماترز معتقد است: «اگر سرویس‌های اطلاعاتی بتوانند با ایجاد تردید در بین کشورهای اروپایی در مورد ارسال تسلیحات به اوکراین، سرعت ارسال این تسلیحات را کاهش دهند، این امر از نظر نظامی نیز یک پیروزی استراتژیک خواهد بود». این متخصص مسائل امنیتی می‌افزاید: «این اقدامات علاوه بر تأثیر روانی، خسارات مادی نیز به بار می‌آورند». اکثر اهداف اقدامات یا تلاش‌های خرابکارانه‌ای که به جاسوسان روسی نسبت داده می‌شود، انبارهایی از مهمات در نظر گرفته‌شده برای ارسال به اوکراین یا زیرساخت‌های زنجیره تأمین و تحویل این تجهیزات (شامل شبکه‌های ریلی یا فرودگاه‌ها) هستند. دانیل لومس در این خصوص می‌گوید: «آژانس‌های اطلاعاتی روسی به شدت در تلاش هستند تا در روند ارسال تجهیزات به اوکراین اخلال ایجاد کنند». جنی ماترز نیز ضمن تأیید این دیدگاه معتقد است: «این امر نشان‌دهنده هماهنگی واقعی بین ارتش و سرویس‌های اطلاعاتی روسیه است».

افشای طرح ترور زلنسکی

سرویس اطلاعاتی اوکراین اعلام کرد که به جزئیات توطئه‌ای برای طراحی قتل ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری این کشور دست یافته و آن را خنثی کرده است. به ادعای مقامات اوکراینی، طراحان این توطئه در آستانه مراسم تحلیف پنجمین دوره ریاست‌جمهوری ولادیمیر پوتین قصد اجرای آن را داشتند. این مراسم روز سه‌شنبه برگزار شد تا ولادیمیر پوتین برای پنجمین بار رسماً عهده‌دار سکان هدایت روسیه طی شش آئینه شود. سرویس‌های اطلاعاتی اوکراین می‌گویند دو شهروند این کشور که در طراحی توطئه ترور ولودیمیر زلنسکی پیش از برپایی مراسم تحلیف ولادیمیر پوتین نقش داشتند، شناسایی و دستگیر شدند.

واسیل مالوک، رئیس سرویس امنیت دولتی اوکراین در بیانیه‌ای اعلام کرد که عوامل اطلاعاتی روسیه برای انجام این مأموریت به دنبال افراد نزدیک به سرویس اطلاعات امنیت رئیس‌جمهوری در ارتش بودند. به ادعای این مقام ارشد اطلاعاتی اوکراین، افراد به خدمت گرفته‌شده برای مأموریت قرار بود رئیس‌جمهوری را به گروگان گرفته و سپس او را به قتل برسانند. به گزارش آسوشیپدپرس، دو سرهنگ عضو گارد دولتی اوکراین که بر امنیت مقامات عالی روسیه تدارشده، به ظن مشارکت در این طرح بازداشت شده‌اند. گفته می‌شود که این افسران بلندپایه پیش از تهاجم نظامی تمام‌عیار روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ به استخدام سرویس‌های اطلاعاتی روسیه درآمده بودند. دست‌زدن به جرم خیانت براساس قوانین کشور اوکراین مشمول مجازات حبس ابد است. گفته می‌شود که مسکو هدایت این عملیات را برعهده داشته و سه جاسوس روس که از آنها به عنوان «همدست» یادشده در طراحی و اجرای آن مشارکت داشته‌اند، بنا به برخی گزارش‌ها، طرح دیگری نیز شامل شناسایی مکان دقیق حضور مقامات ارشد اوکراینی و هدف قراردادن آنها ابتدا با راکت و سپس با موج دیگری از حملات پهپادهای و موشکی در دست بررسی و اجرا بوده است. اوکراین پیش‌تر نیز مدعی شده بود که تلاش‌هایی هدایت‌شده از سوی روسیه برای کشتن رئیس‌جمهوری این کشور را شناسایی و خنثی کرده است. ولودیمیر زلنسکی، خود نیز سال ۲۰۲۲ ادعا کرده بود که دست‌کم ۱۰ بار هدف سوءقصد طراحی‌شده از سوی روسیه قرار گرفته است. دادستانی لهستان ماه گذشته اعلام کرد که یک تبعه کشورش به اتهام تدارک جاسوسی برای سرویس اطلاعات نظامی کرملین با هدف اجرای توطئه ترور رهبر اوکراین دستگیر و بازداشت شده است.

تور اروپایی رئیس‌جمهور چین

«شی» در بالکان

سفر شی چین پینگ مصادف با بیست‌ونجمین سالگرد بمباران «اشتباهی» سفارت این کشور در بلگراد توسط قاتو در زمان جنگ کوزوو اتفاق افتاد. الکساندر ووچیچ، رئیس‌جمهور صربستان در مراسم استقبال از همتای چینی خود خطاب به مردم کشورش تأکید کرد که تاریخ جدیدی در روابط دو کشور در حال رقم‌خوردن است. صربستان همراه با مجارستان، که ایستگاه بعدی شی جین پینگ خواهد بود، بهترین روابط را در میان کشورهای اروپایی با چین دارند و از او طرح کمربند جاده این کشور که آسیا و بخش‌هایی از اروپا را دربرمی‌گیرد، حمایت می‌کنند. شی جین پینگ که در ورود به صربستان مورد استقبال گارد نظامیان این کشور شد در صحبت‌هایی تأکید کرد که از این استقبال گرم تحت تأثیر قرار گرفته و امیدوار است این سفر، فصل جدیدی را در روابط دو کشور باز کند. شی با اشاره به توافق سال ۲۰۱۶ بر سر شراکت استراتژیک بین دو کشور گفت: «صربستان به اولین شریک استراتژیک چین در اروپای مرکزی و شرقی تبدیل شده است». ووچیچ هم در اظهاراتی که خوشایند مقام‌های حزب کمونیست چین است، تأکید کرد که بلگراد تالیوان را بخشی از چین می‌داند همان‌طورکه چین کوزوو را که در سال ۲۰۰۸ اعلام استقلال کرد، بخشی از صربستان دانسته است.

این سفر در حالی انجام شده که انتظار می‌رود رهبران دو کشور قراردادهایی در زمینه گسترش سرمایه‌گذاری چین در صربستان به امضا برسانند. سینیشا مالی، وزیر دارایی صربستان در همین خصوص در گفت‌وگو با تلویزیون دولتی این کشور خبر داد که دو رهبر بیش از ۲۹ توافق‌نامه و چندین قرارداد تجاری را امضا کردند. او همچنین افزود: «ما در این سفر درباره همکاری در پروژه‌های پیشرفته با یکدیگر بحث خواهیم کرد. ما کاملاً برای سرمایه‌گذاری چین در کشورمان رویکرد مثبتی داریم و از این مسئله استقبال می‌کنیم».

ناظران می‌گویند پکن به‌صورت هدف‌دار صربستان و مجارستان، دو کشور اروپایی را که روابط نزدیکی با روسیه دارند، به‌عنوان مقصدهای سفر خود انتخاب کرده و تلاش می‌کند این کشورها را بیشتر به جبهه شرق نزدیک کند.

شی جین پینگ پیش از حضور در صربستان در فرانسه با امانوئل مکرون و اورزولا فون درلاین دیدار کرده و به گزارش رسانه‌های فرانسوی، رهبر چین در آن ملاقات‌ها بر سر ایجاد توازن میان صادرات و واردات میان چین و اروپا که در حال حاضر کفه آن به سود چین سنگینی می‌کند، تحت فشار قرار گرفته اما تضمینی وجود ندارد که در نهایت این گفت‌وگوها تغییر رویه‌ای در سیاست‌های تجاری چین ایجاد کند. سال گذشته، ووچیچ یک قرارداد تجارت آزاد با چین امضا کرد که باید در ماه جولای عملیاتی شود و درها را برای شرکت‌های صرب در بازار بزرگ چین باز خواهد کرد. چین مکاند و کارخانه‌هایی به سراسر صربستان است و میلیاردها دلار برای جاده‌ها، پل‌ها و تأسیسات جدید در این کشور به دولت بلگراد وام داده و به شریک اصلی صربستان در توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز این کشور تبدیل شده است.

یادداشت

راه‌حل ریشه‌ای اختلافات شهری

همچنین به منظور رفع این گسست‌ها می‌توان شیوه‌های قانونی دیگر را به کار گرفت؛ مثلاً داشتن تشکل‌های

محلی و احزاب قوی و انتخابات در سطح حوزه‌های منطقه‌ای و محلی کوچک‌تر از اهالی همان مناطق و محلات یا انتخابات با حضور نمایندگان حرف و اصناف و مشاغل مختلف که قبلاً اشاره شد. این روزها حتی گزینه «انتخاب مستقیم شهردار از سوی شهروندان» نیز مطرح شد که بعضی مخالفانند؛ زیرا شرایط ساکنان شهر و ارتباط آنان با شهردار انتخابی فعلاً طوری نخواهد بود که آن شهردار بتواند پاسخ‌گویی خود را حفظ کند و خدای ناکرده خودمختار و بدون توجه به همه جوانب لازم عمل نکند.

– اگر در چهار مدل: شورای شهر قوی– شهردار قوی، شورای شهر ضعیف– شهردار ضعیف، شورای شهر قوی– شهردار ضعیف با شورای شهر ضعیف– شهردار قوی بررسی کنیم، باید دید در شرایط فعلی شهرمان، کدام مدل حاکم است یا باید باشد؟ من شخصا برای تهران آرزویم «شورای شهر قوی مردمی و شهردار متخصص و قوی» است. باشد که به‌زودی محقق شود.

ژئوپولیتیسین‌ها

آنها به این دلیل سلاح هسته‌ای را به پاکستان تقدیم کردند که مطمئن هستند اگر حتی گروه‌های بنیادگرای وهابی که در پاکستان بیشترین فعالیت را دارند به حاکمیت برسند، پاکستان از آن استفاده نخواهد کرد. آیا عبدالقادرخان مسلمان خالص پاکستانی بوده یا مرتبط با آژانس‌های جاسوسی آمریکا؟ آنها تمایلات رفاه‌گرایانه، دیدگاه انسانی و علاقه حاکمیت ایران به مردم منطقه را به‌خوبی رصد کرده‌اند و از جانب ایران اطمینان دارند، اما با هیاهوی خود ایران را سرگرم چنین اموری کرده‌اند تا ایران از حفاظت داخلی سرزمینی، رشد فرهنگی جامعه و گسترش نفوذ معنوی در کشورهای مشابه، بی‌نفع شود.

معلوم نیست برخی فعالان سیاسی مدعی ارائه نظریه درباره ژئوپلیتیک ایران به کدام زاویه می‌اندیشند و معلوم می‌شود که اصولا با این کلمه ژئست هم‌دانی به خود می‌گیرند زیرا ژئوپلیتیک بر قدرت سیاسی مرتبط با فضای جغرافیایی تکیه دارد. مثلا اگر کسی بخواهد درباره ژئوپلیتیک در سیاست‌های ایران نظر دهد، باید توانمندی دو هزار کیلومتر ساحل آسی، ارتباط مستقیم و غیرمستقیم با ۱۵ دولت همسایه، توانمندی در ایجاد مسیرهای حمل‌ونقل بین کشورها، امکان ایجاد مرکز هواپیمایی بین‌المللی در ایران و سایر امور مشابه را ذکر کند و اینها چه ربطی به توجیه سلاح هسته‌ای دارد؟

اتخاذ سیاست‌های درباره کارهای مشترک و چندانجایی‌ای که هم خطرات فراوان و هم محاسن نیکو دارد، از عهده یک متخصص آن هم اشخاصی که از دانش، بیشتر ادعای آن را دارند، کاری پسندیده نیست و بر عهده عقل جمعی صاحب‌نظران است. به علاوه ابتدا باید معلوم کنیم در این جهان پهناور و رنگارنگ در کجا ایستاده‌ایم و به چه می‌اندیشیم و آیا می‌توانیم به‌عنوان یک شخص حتی صاحب‌نظر برای آینده جمعیت ۸۵ میلیونی ایران و سرزمین کهن و متشحون از تمدن چندهزارساله ایران، از سوی مردم نظر دهیم؟ به مصاحبه‌گر محترمی که به‌عنوان یک ژئوپولیتیسین درباره سلاح هسته‌ای نظرات فلسفی دادند، متواضعا پیشنهاد می‌کنم از تخصص معروف و مورد ادعای خود یعنی اقتصاددانی استفاده نکنند و همان‌طورکه فساد را به‌عنوان مهم‌ترین معضل کشور مطرح کردند (بدون تأیید یا تکذیب نظر ایشان) فساد در ایران را تحلیل کرده و مستقیما بدون دیدگاه فرصت‌طلبانه یا پوپولیستی یا محافظه‌کارانه به روش‌کردن ذهن مردم و مسئولان درباره انواع آن و چگونگی مبارزه با آن بپردازند. باشد تا رهنمودهای ایشان چراغ راهی برای زودون فساد در کشور مورد عنایت قرار گیرد.